

Kokousaika		Maanantai 22.9.2025 klo 17.00
Kokouspaikka		Kunnanviraston valtuustosal, Tervontie 4, 72210 Tervo
Käsiteltävät asiat	Liite n:o	
62		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
63		Pöytäkirjan tarkastajien ja äänten laskijoiden valitseminen
64		Työjärjestyksen hyväksyminen
65	Liite 1	Matkailua tukevat luontoreitti-investoinnit Tervon kunnan alueella
66	Liite 2	Sidonnaisuuksien ilmoittaminen
67	Liite 3	Lausunto arviointikertomukseen 2024
68	Liite 4, 5	Harkinnanvaraisen valtiosuuden hakeminen
Pöytäkirjan nähtävänä pito		Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä Tervon kunnanvirastossa 23.9.2025
Puheenjohtaja		KAIJA TARVAINEN Kaija Tarvainen kunnanvaltuuston puheenjohtaja
Julkipanotodistus		Tämä kokouskutsu on julkipantu Tervon kunnan internet-sivuille 11.9.2025
		Ilmoitustaulunhoitaja Saini Malinen

22.9.2025

Julkinen

KOKOUSAIKA	22.9.2025 klo 17.00		
KOKOUSPAIKKA	Kunnanviraston valtuustosali, Tervontie 4, 72210 Tervo		
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	Kirjoita valtuutettua, Kirjoita varavaltuutettua ja Kirjoita viranhaltijaa erillisen luettelon mukaisesti		
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Kirjoita		
LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	Kirjoita		
ASIAT	§:t 62-68		
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Kirjoita		
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä	
	Kaija Tarvainen	Hanna Airaksinen	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika		
	Tervo 22.9.2025		
	Allekirjoitukset		
	NN	NN	NN
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ	Paikka ja pvm		
	Tervo 23.9.2025		
	Virka-asema	Allekirjoitus	
	taloussuunnittelija	Johanna Tamio	

22.9.2025

Julkinen

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kvalt. § 62

Hallintosäännön 110 §:n mukaan kokouskutsun valtuuston kokoukseen antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on toimitettava ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään kuusi (6) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

111 §:n mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

112 §:n mukaan esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

116 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Päätös:

Asian valmistelija hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen, 0447 499216,
tiina.pietilainen@tervo.fi

22.9.2025

Julkinen

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN JA ÄÄNTEN LASKIJOIDEN VALITSEMINEN

Kvalt. § 63

Hallintosäännön 130 §:n mukaan valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

Päätös:

Asian valmistelija hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen, 0447 499216,
tiina.pietilainen@tervo.fi

22.9.2025

Julkinen

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kvalt. § 64

Hallintosäännön 121 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Päätös:

Asian valmistelija hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen, 0447 499216,
tiina.pietilainen@tervo.fi

22.9.2025

Julkinen

MATKAILUA TUKEVAT LUONTOREITTI-INVESTOINNIT TERVON KUNNAN ALUEELLA

Kvalt. § 65

Khall. § 180 (11.8.2025)

Khall. § 142 (11.6.2024)

Khall. § 257 (12.12.2023) Yhteistyöllä vastuullista matkailua – hankkeessa on laadittu Tervon kunnalle luontomatkailun kehittämissuunnitelma sekä kustannusarviot tarvittavista investoinneista luontomatkailureittien kehittämiseksi. Kehittämissuunnitelman aikajänne on n. 5–10 vuotta ja tarvittavat investoinnit luontoreittien ja -kohteiden kehittämiseen koko ajanjaksolla arvioituna yhteensä 370 000 €. Investointeja ei ole mahdollista toteuttaa kunnan omilla resursseilla eikä investointien toteuttamiseen ole näköpiirissä ulkopuolista tahoa, joka voisi investointien rahoittamisesta ottaa pitkäjänteisesti vastuun.

Pohjois-Savon liitossa on haettavana JTF-rahoitusta (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

Haku on kohdennettu kuntien perusrakenteen investointitukihankkeille ja tuki hankkeille on 70 % arvioiduista hankkeen investointimenoista.

Kyseessä on jatkuva haku. Hakemukset otetaan käsittelyyn keskitetysti käsittelyynottopäivinä, joista ensimmäinen on ollut 16.6.2023. Muut ovat 29.9.2023 ja 15.12.2023. Haku keskeytetään siinä vaiheessa, kun haettavana oleva rahoitus on käytetty. Edellä kuvattu rahoitus soveltuu luontoreittien investointien toteuttamiseen, kun hakijana on kunta.

Tervon luontoreittien kehittämissuunnitelman pohjalta on valmisteltu Matkailua tukevat luontoreitti-investoinnit Tervon kunnan alueella - hanke 15.12.2023 päättyvään hakuun. (Hankesuunnitelma ja investointisuunnitelma liitteenä). Hankkeen kustannusarvio on 193 104 € ajalla 1.1.2024 -28.2.2026. Hankkeeseen on saatavissa avustusta 135 174 € koko toteutusajalle, jolloin omarahoitus osuus on 57 930 € ajanjaksolla 2 vuotta 2 kuukautta.

Hankkeen tavoitteena on edistää Tervon matkailua ja siihen liittyvää yritystoimintaa luontoreittien maankäytön vastuullisen ja kestäväen käytön kehittymisen näkökulmasta. Hanke edistää Tervon strategisia painopisteitä kehittämällä kestävä matkailua ja luonnon käyttöä. Hankkeen kautta ratkaistaan Tervon matkailun tukipalveluiden ja ympäristön vastuullisuuden kannalta keskeisiä haasteita. Alueelle kohdistuvat investoinnit lisäävät Tervon luontoreittien ja luontokohteiden saavutettavuutta ja turvallisuutta, jotta matkailua voidaan kasvattaa alueella kestävästi.

Hankkeen konkreettinen tulos on luontoreittien verkosto, joka tukee luontomatkailun sekä luonnossa liikkumisen kasvua Tervossa. Lisääntyneet kävijämäärät reiteillä parantavat olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä. Luontomatkailuun on mahdollista luoda uuden tyyppistä liiketoimintaa kuten mm. opastetut retket, välineiden vuokraus ja luonnossa järjestettävät tilaisuudet sekä tapahtumat. Edellä mainitut lisäävät taantuvan alueen elinvoimaa sekä luovat uusia työpaikkoja liittyen luonnon monimuotoiseen käyttöön liiketoiminnassa.

22.9.2025

Julkinen

Liitteenä 4 hakemusluonnos, liitteenä 5 Tervon luontomatkailun kehittämissuunnitelma, liitteenä 6 investointisuunnitelma, liitteenä 7 Tervon kunnan pyöräilyreitit ja liitteenä 8 investointisuunnitelma Tervon kunnan ulkoilureitit

Kunnanjohtajan päätösesitys:

Tervon kunta päättää hakea rahoitusta hankesuunnitelman pohjalta ensimmäisen vaiheen toteuttamiselle 15.12.2023 päättyvästä Pohjois-Savon liiton JTF-hausta kuntien perusrakenteen investointeihin.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukainen.

Asian valmistelija kunnanjohtaja Lari Tiikasalo, lisätietoja antaa
lari.tiikasalo@tervo.fi 0447499200

Khall. § 142 (11.6.2024) Matkailua tukevat luontoreitti-investoinnit Tervon kunnan alueella – hanke tarvitsee toteutuakseen käyttöoikeussopimuksia alueen maanomistajien kanssa pysyvän käyttöoikeuden varmistamiseksi.

Sopimuksessa tulee määritellä kiinteistön omistajan kiinteistöltä tarvittava alue, joka tarvitaan ulkoilureitin perustamiseen, rakentamiseen, kuntoonpanoon, kunnossapitoon ja käyttämiseen.

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan solmimaan alueen maanomistajien kanssa matkailua tukevat luontoreitti-investoinnit Tervon kunnan alueella-hankkeen kannalta tarpeelliset käyttöoikeussopimukset.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukainen.

Asian valmistelija kunnanjohtaja Lari Tiikasalo, lisätietoja antaa
lari.tiikasalo@tervo.fi 0447499200

Khall. § 180 Tervon kunta on saanut JTF-rahoitusta (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto) Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta investointitukea reittien kehittämiseen. Hankerahoituksen ehtona on, että tuki kohdentuu vain kunnan vastuulla olevien reittien kehittämiseen. Reittien kunnostamisen ja parantamisen mahdollistamiseksi hankevaroin, on kunta tehnyt ulkoilureittejä koskevia sopimuksia kiinteistöjen omistajien kanssa. Pääosin hankkeen piirissä olevien reittien osalta on päästy sopimuksiin ulkoilureiteistä.

Sopimuksien syntymistä on jouduttanut se, että sopimusten piiriin tulleista ulkoilureiteistä ovat jo nyt vakiintuneita ulkoilureittejä ja toisaalta ulkoilureitit

22.9.2025

Julkinen

ohjaavat kulkemista reittien mukaiseksi. Kaikilta osin ei ulkoilureittisopimuksia ei kuitenkaan ole syntynyt eri syistä johtuen.

Ensisijaisesti ulkoilureiteistä pyritään edelleen sopimaan. Mikäli kuitenkin sopimuksiin ei päästä, antaa ulkoilulaki (606/1973) mahdollisuuden ulkoilureitin perustamiseen myös ulkoilureittitoimituksella.

Ulkoilureitin perustaminen siirtää reitin tekemisen sekä kunnossapidon kunnan vastuulle. Reitin perustaminen perustelua, mikäli yleisen ulkoilutoiminnan kannalta on tärkeää saada ulkoilijoiden liikkuminen ohjattua ulkoilureiteille eikä ulkoilusta aiheudu huomattavaa haittaa kiinteistöille.

Ulkoilureittisopimuksen taikka ulkoilureittitoimituksen myötä selkiytetään ulkoilureittejä koskevaa oikeustilaa erityisesti ns. hellepolun osalta. Hellepolun osalta on kaavaan merkitty ulkoilureitti, joka on myös aikoinaan rakennettu ja nykytila vastaa voimassa olevaa kaavaa. Tämä reitti on jo huonokuntoinen ja edellyttäisi kunnossapitotoimia. Reitti kuitenkin kulkee yksityisten maanomistajien alueella, ja ulkoilureittitoimituksella tai ulkoilureittisopimuksin kunta ottaisi vastattavakseen reitin ylläpidosta ja kunnostamisesta. Tämä turvaisi alueen kaavanmukaisen ulkoilun sekä selkeyttäisi jo olemassa olevan reitin kunnossapitovastuuta.

Ulkoilureitin perustamiseksi on laadittava ja vahvistettava ulkoilureittisuunnitelma sekä pidettävä paikalla ulkoilureittitoimitus. Käytännössä kunta laatii ulkoilureittisuunnitelman, jonka toimivaltainen ELY vahvistaa. Vahvistamisen myötä on mahdollisuus hakea Maanmittauslaitokselta reittitoimitusta ulkoilureittien perustamiseksi. Ulkoilureittitoimitus on haettava vuoden kuluessa siitä, kun ELY on vahvistanut kunnan ulkoilureittisuunnitelman.

Tervon kunnan ulkoilureittisuunnitelma perustuu Yhteistyöllä vastuullista matkailua -hankkeessa laadittuun ulkoilureittien investointisuunnitelmaan, joka syntyi kunnan, maanomistajien, yrittäjien sekä suunnitelman laatineen yrityksen toimesta. Ulkoilureittisuunnitelmassa on huomioitu se, että ulkoilureitit eivät aiheuta haittaa kiinteistön omistajille, häiritse riistaa tai kuormita luontoa kohtuuttomasti.

Tarkoituksenmukaisinta on, että ulkoilureiteistä pyritään edelleen sopimaan. Mikäli sopimusta ei kuitenkaan synny kunta voi hakea ulkoilureittitoimitusta. Reittitoimitusten myötä saadaan muodostettua sekä sopimuksin että toimituksella yhtenäisiä ulkoilureittejä. Lisäksi tarkoituksena on, että reittitoimitusta haetaan vain niille ulkoilureitin osille, joissa ei ole ulkoilureittisopimusta. Pääosin reittitoimitusta haettaisiin Riitlammen sekä Hellepolun reittien yhteydessä tarvittavilta osin. Reittitoimitusmenettelyllä taataan maanomistajien tasapuolinen kohtelu ja saadaan pysyvä käyttöoikeus kiinteistöjen alueelle keskustan välittömässä läheisyydessä sijaitseville reiteille.

Liitteet toimitetaan myöhemmin ennen kokousta.

Liite 5.

22.9.2025

Julkinen

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että:

- 1) valtuusto hyväksyy ulkoilureittisuunnitelman ja suunnitelma toimitetaan Pohjois-Savon ELY:lle hyväksyttäväksi ja että
- 2) ulkoilureittisuunnitelman nähtäville asettamisesta sekä muistutusten tekemistä kuulutetaan ulkoilulain 4 §:n edellyttämällä tavalla ja että
- 3) valtuusto valtuuttaa kunnanhallituksen hakemaan tarvittavilta osin määräystä ulkoilureittitoimitukseen Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa siitä lukien, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman.

Päätös:

Päätösehdotuksen 1–3 mukainen.

Asian valmistelija kunnanjohtaja Lari Tiikasalo, lisätietoja antaa
lari.tiikasalo@tervo.fi 0447499200

Kvalt. § 65

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että:

1. valtuusto hyväksyy ulkoilureittisuunnitelman ja suunnitelma toimitetaan Pohjois-Savon ELY:lle hyväksyttäväksi ja että
2. ulkoilureittisuunnitelman nähtäville asettamisesta sekä muistutusten tekemistä kuulutetaan ulkoilulain 4 §:n edellyttämällä tavalla ja että
3. valtuusto valtuuttaa kunnanhallituksen hakemaan tarvittavilta osin määräystä ulkoilureittitoimitukseen Maanmittauslaitokselta vuoden kuluessa siitä lukien, kun vahvistamispäätös on saanut lainvoiman

Liite 1.

Päätös:

Asian valmistelija kunnanjohtaja Lari Tiikasalo, lisätietoja antaa
lari.tiikasalo@tervo.fi 0447499200

22.9.2025

Julkinen

SIDONNAISUUKSIEN ILMOITTAMINEN

Kvalt. § 66

Tark.ltk § 49 (29.8.2025)

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on valittu tehtäväänsä.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta

- hyväksyy saadut sidonnaisuusilmoitukset, *liite 4*
- pyytää seuraavia ilmoitusvelvollisia täydentämään ilmoitustaan:
- saattaa hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- päättää julkaista hyväksytyt sidonnaisuusilmoitukset kunnan kotisivuilla

Päätös:

Päätösehdotuksen mukainen. Pyydetään luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita toimittamaan sidonnaisuusilmoitukset, mikäli ne vielä puuttuvat.

Kvalt. § 66

Liite 2.

Päätös:

22.9.2025

Julkinen

LAUSUNTO ARVIONTIKERTOMUKSEEN 2024

Kvalt. § 67

Khall. § 206 (9.9.2025)

Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnan tulee antaa valtuustolle kultakin kalenterivuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta antaa kultakin vuodelta valtuustolle arviointikertomuksen, jossa esitellään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus antaa kunnanvaltuustolle arviointikertomukseen 2024 *liitteenä* 4 olevan lausunnon.

Päätös:

Päätösehdotuksen mukainen.

Asian valmistelija hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen, lisätietoja antaa tiina.pietilainen@tervo.fi, 0447499216

Kvalt. § 67

Kunnanhallitus antaa kunnanvaltuustolle arviointikertomukseen 2024 *liitteenä* 3 olevan lausunnon.

Liite 3.

Päätös:

Asian valmistelija hallintopäällikkö Tiina Pietiläinen, lisätietoja antaa tiina.pietilainen@tervo.fi, 0447499216

22.9.2025

Julkinen

HARKINNANVARAISEN VALTIONOSUUDEN HAKEMINEN

Kvalt. § 68

Khall. § 210 (9.9.2025) Valtiovarainministeriö on 12.8.2025 kunnan- ja kaupunginhallituksille lähetetyllä kirjeellä (*oheismateriaali 2*) esittänyt kuntien haettavaksi kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuonna 2025. Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 27 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2025 tilannetta.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavia toimenpiteitä. Hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden poikkeuksellisiin ja tilapäisiin vaikeuksiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei saada yleisistä tilastoista tai Valtiokonttorille raportoiduista taloustiedoista. Valtionosuuden korotusta tulee hakea 23.9.2025 klo 16.15 mennessä.

Liitteet esitellään kokouksessa.

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. Kunnanvaltuusto hyväksyy talouden tasapainottamissuunnitelman (liite 7),
2. Tervon kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta liitteen 8 mukaisesti,
3. Kunnanvaltuusto valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan asiakirjat ja tekemään hakemukseen teknisluonteisia korjauksia.

Päätös:

Päätösehdotuksen 1–3 mukainen.

Asian valmistelija kunnanjohtaja Lari Tiikasalo, lisätietoja antaa
lari.tiikasalo@tervo.fi 044 7499200

Kvalt. § 68

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. Kunnanvaltuusto hyväksyy talouden tasapainottamissuunnitelman (*liite 4*),
2. Tervon kunta hakee harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta (*liitteen 5*) mukaisesti,
3. Kunnanvaltuusto valtuuttaa kunnanjohtajan allekirjoittamaan asiakirjat ja tekemään hakemukseen teknisluonteisia korjauksia.

Liite 4, 5.

Päätös:

22.9.2025

Julkinen

Asian valmistelija kunnanjohtaja Lari Tiikasalo, lisätietoja antaa
lari.tiikasalo@tervo.fi 044 7499200